

Kas töövälisel ajal peab töökõnedele vastama?

Niina Siitam, teavituse peaspetsialist-nõunik

Tööinspektsiooni poole pöördus kodanik, kes soovis teada, kas tööandja tohib kärpida tema töötasu, juhul, kui ta ei vasta töövälisel ajal töökõnedele.

„Töötan turvatöötajana ning vahetused kipuvad olema öösiti, vahetuse pikkuseks on 15 tundi. Kas ülemusel on õigus ähvardada sellega, et kui ma töövälisel ajal tema kõnedele ei vasta, siis vähendab ta minu töötasu? Kas mõni seadus keelab mul vabal päeval isiklikku telefoni väljas hoida?“

Töötaja allub tööandja kontrollile ja juhtimisele ainult kokkulepitud tööajal. Töölepingu seaduse (edaspidi TLS) § 28 lg 2 kohaselt on tööandja kohustatud muuhulgas tagama töötajale kokkulepitud töö- ja puhkeaja (p 4).

Töötaja peab olema tööandjale kättesaadav töövälisel ajal üksnes siis, kui selles on kokku lepitud. Kokkuleppe kohaselt on töötaja kohustatud olema valmis tegutsema tööandja korralduse kohaselt ning asuma täitma tööülesandeid.

Tegemist on TLS § 48 mõistes valveajaga, mille eest makstakse töötajale tasu, mis ei või olla väiksem kui 1/10 kokkulepitud töötasust.

Foto: SXC/Jakub Krechowicz

Valveaja kohaldamise kokkuleppele vaatamata peab töötajale olema tagatud igapäevase ja iganädalase puhkeaja kasutamise võimalus.

Kui tööandjaga ei ole valveajas kokku lepitud, ei ole töötajal kohustust töövälisel ajal tööandja kõnedele vastata. Töötasu vähendamine tööst vabal ajal kõnedele vastamata jätmise pärast on ebaseaduslik.